ORDEWET BESTUUR

(Versie 2022)

Inhoud:

	pagina
Het Grootoosten	2
Verkiezing van personen	7
Het Hoofdbestuur	9
De Provinciale Grootloges	11
Diverse bestuurlijke aangelegenheden	13
Functionarissen (in dienst Orde)	13
Financiële aangelegenheden	14
Juridische aangelegenheden	17
Loges en Kringen	18
Regio en Meester-conventen	21

Vastgesteld door het Grootoosten op 18 december 1999

Gewijzigd door het Grootoosten op 15 juni 2002
Gewijzigd door het Grootoosten op 19 juni 2004
Gewijzigd door het Grootoosten op 18 juni 2005
Gewijzigd door het Grootoosten op 16 juni 2012
Gewijzigd door het Grootoosten op 21 juni 2014
Gewijzigd door het Grootoosten op 20 juni 2015
Gewijzigd door het Grootoosten op 19 juni 2021
Gewijzigd door het Grootoosten op 18 juni 2022

Hoofdstuk I Het Grootoosten

Afdeling 1 Algemeen

Artikel 1

1. Het Grootoosten komt in gewone vergadering bijeen jaarlijks op een door het Hoofdbestuur te bepalen dag in de tweede helft van juni, bij voorkeur omstreeks 24 juni.[1]
2. Elke vergadering van het Grootoosten wordt op een termijn van ten minste vier weken bijeengeroepen door bekendmaking van een beschrijvingsbrief, waarin de ter vergadering te behandelen punten zijn vermeld.
3. Voorstellen tot behandeling van enig punt op een gewoon Grootoosten, door een loge uiterlijk op 1 maart van het betreffende jaar bij het Hoofdbestuur ingediend en die, tot behandeling op een buitengewoon Grootoosten, mits vier weken voor de bekendmaking van de beschrijvingsbrief bij het Hoofdbestuur binnengekomen, worden evenals de voorstellen van het Hoofdbestuur zelf in de beschrijvingsbrief opgenomen.
4. Voorstellen, niet in de beschrijvingsbrief opgenomen, kunnen slechts dan in behandeling worden genomen wanneer de noodzakelijkheid daarvan door een meerderheid van twee derden van de geldig uitgebrachte stemmen wordt uitgesproken.

Artikel 2

1. Voor elke vergadering van het Grootoosten benoemen de loges uit hun midden ieder één afgevaardigde, meester-vrijmetselaar zijnde[2].
2. Iedere afgevaardigde oordeelt en stemt volgens eigen inzicht; hij zal echter zo veel als mogelijk is bij zijn stemgedrag rekening houden met het gevoelen van de loge die hem benoemde.

Artikel 3

Tot bijwoning van de vergaderingen van het Grootoosten worden door het Hoofdbestuur uitgenodigd:

a. de vaste vertegenwoordigers hier te lande van buitenlandse Grootloges;
b. de hier te lande vertoevende leden van het bestuur van een Provinciale Grootloge alsmede de hier te lande vertoevende Gedelegeerden van het Hoofdbestuur in enig gebied van de Orde buiten Nederland;
c. een vertegenwoordiger van elk van de door de Orde ingestelde lichamen;
d. de oud-leden van het Hoofdbestuur.

[1] Gewijzigd door het Grootoosten op 16 juni 2012: omstreeks 24 juni was niet steeds vol te houden doordat bij het huren van zaalruimte steeds de derde zaterdag in juni werd aangehouden.
[2] Gewijzigd door het Grootoosten op 21 juni 2014: in plaats van aantal afgevaardigden per loge geldt nu aantal stemmen per loge naar gelang de grootte van de loge (ook statuten zijn op dit punt aangepast).

Artikel 4

Tot bijwoning van de vergaderingen van het Grootoosten kunnen door het Hoofdbestuur worden uitgenodigd:

a. hier te lande vertoevende hoogwaardigheidsbeklederς van regelmatige buitenlandse Grootloges;
b. broeders, door regelmatige Grootloges met enige bijzondere opdracht voor de Orde, de Grootmeester of het Hoofdbestuur belast;
c. de hoogste autoriteiten hier te lande van Orden van vrijmetselaren als bedoeld in artikel 2 lid 9 van de Ordegrondwet.

Artikel 5

1. Aan de in artikelen 3 en 4 genoemde broeders kan een bijzondere plaats worden aangewezen.
2. Hen kan in de vergadering door de voorzitter het woord worden verleend.

Artikel 6

1. De leden van de Wetscommissie en van de Financiële Commissie maken als zodanig deel uit van de vergadering van het Grootoosten.
2. Zij worden daartoe door de beschrijvingsbrief opgeroepen. Zij hebben een raadgevende stem.

Artikel 7

1. Tot bijwoning van de vergadering kunnen door het Hoofdbestuur worden uitgenodigd, of op hun vooraf gedaan schriftelijk verzoek worden toegelaten, vrijmetselaren, voorzien van een bijzondere opdracht van maçonnieke instellingen, wanneer belangen van die instellingen rechtstreeks of zijdelings ter sprake zullen komen of de wenselijkheid wordt gevoeld, die ter sprake te brengen.
2. Zij hebben een raadgevende stem.

Artikel 8

1. Het Hoofdbestuur kan op hun verzoek tot bijwoning van de vergadering toelaten vrijmetselaren als verslaggevers van maçonnieke tijdschriften en bladen. Zij nemen niet deel aan de beraadslagingen en hebben geen stem.
2. Zij zijn gehouden bij het opnemen in hun bladen van verslagen omtrent de vergaderingen, zich te gedragen overeenkomstig de aanwijzingen hen door de voorzitter gegeven ten aanzien van de stof, die wèl en die niet voor publicatie geschikt mag worden geacht.

Artikel 9

1. Alle andere vrijmetselaren, leden van de Orde of van een onder een andere regelmatige Grootloge ressorterende loge, kunnen als bezoekers worden toegelaten op vertoon van een door de Grootsecretaris verstrekte toegangskaart.
2. Bezoekers nemen niet deel aan de beraadslagingen en hebben geen stem.

Artikel 10

De Grootonderzoeker draagt zorg, dat slechts zij de vergadering bijwonen, die daartoe volgens de bepalingen van de statuten of deze Ordewet gerechtigd zijn.

Artikel 11

Indien het Grootoosten besluit tot het houden van een besloten zitting, verlaten de in de artikelen 3, 4, 7 en 8 bedoelde broeders, voor zover zij niet tevens lid van het Hoofdbestuur, van de Wetscommissie, van de Financiële Commissie, dan wel afgevaardigde van een loge zijn, alsmede de bezoekers bedoeld in artikel 9, de vergadering.

Artikel 12

Wanneer of voor zover de behandeling van de onderwerpen waarvoor een buitengewoon Grootoosten is belegd naar het oordeel van het Hoofdbestuur tot de gewone leden van de vergadering beperkt behoort te blijven, staat het het Hoofdbestuur vrij de bepalingen van de artikelen 3 sub a, c en d, 4 en 7 tot en met 9 buiten toepassing te houden.

Artikel 13

In elke vergadering wordt door de zorg van de Grootceremoniemeester een plaats aangewezen aan ieder lid van de vergadering en aan iedere door het Hoofdbestuur tot bijwoning van de vergadering uitgenodigde en toegelatene.

Artikel 14

Indien de vergadering besluit een bijzondere commissie in te stellen, kan zij de benoeming van commissieleden aan de voorzitter opdragen.

Artikel 15

1. De voorzitter benoemt een of meer commissies van stemopneming, bestaande uit vijf leden, onder wie een lid van het Hoofdbestuur als voorzitter.
2. Zij beslist over de geldigheid van de stemming en stelt de uitslag van de stemming vast.

Artikel 16

1. De urgentie van een niet in de beschrijvingsbrief vermeld voorstel wordt door een urgentiecommissie onderzocht.
2. De voorzitter benoemt bij aanvang de leden van de urgentiecommissie en kiest daartoe uit elke regio één vertegenwoordiger.
3. Ieder van de afgevaardigden van de loge, die het voorstel heeft ingediend, is bevoegd de urgentie bij de commissie toe te lichten.
4. De commissie brengt zo spoedig mogelijk staande de vergadering verslag uit.

Artikel 17

1. Niemand voert het woord dan na het aan de voorzitter verzocht en van hem verkregen te hebben.
2. De voorzitter verleent het woord in de volgorde waarin het is gevraagd.
3. Niemand spreekt meer dan twee malen over hetzelfde onderwerp dan met toestemming van de voorzitter.
4. Het woord wordt staande gevoerd.

Artikel 18

De orde van spreekbeurten kan worden verbroken, wanneer het woord wordt gevraagd over een persoonlijk feit of om een motie van orde in te dienen betreffende het voorstel of de voorstellen in behandeling.

Artikel 19

1. Indien een spreker zich onbehoorlijk gedraagt of van het onderwerp, dat in behandeling is, afwijkt, wordt hij door de voorzitter vermaand en tot de orde geroepen.
2. Gaat hij voort zich op gelijke wijze te gedragen, dan kan de voorzitter hem het woord ontnemen.

Artikel 20

1. Amendementen en moties worden schriftelijk ingediend bij de voorzitter.
2. Zij moeten om in behandeling te komen door de afgevaardigden van ten minste vier andere loges eenstemmig worden ondersteund.
3. Een motie tot sluiting van de beraadslaging behoeft niet schriftelijk te worden ingediend en kan door één afgevaardigde worden voorgesteld; daarover wordt geen discussie toegelaten. Tot stemming over een dergelijke motie wordt eerst overgegaan nadat op gedaan verzoek het woord is verleend aan de voorsteller, aan één voorstander en één tegenstander van het aan de orde zijnde onderwerp en eventueel aan de Grootredenaar tot het uitbrengen van een preadvies.

Artikel 21

Indien een besloten vergadering wordt gehouden, kan door de voorzitter omtrent het daarin verhandelde geheimhouding worden opgelegd, welke door allen moet worden geëerbiedigd.

Artikel 22

Iedere afgevaardigde heeft het recht, na bekomen verlof van de vergadering, omtrent alle handelingen van het Hoofdbestuur staande de vergadering inlichtingen aan dat bestuur te vragen.

Artikel 23

Van het verhandelde in de vergaderingen van het Grootoosten wordt een registratie gemaakt en gearchiveerd. Het Hoofdbestuur stelt een verslag van de vergadering op en brengt dat ter kennis van de Orde.[3]

Artikel 24

1. Na afloop van de gewone vergadering van het Grootoosten wordt de Sint Jan Grootloge gehouden.
2. Het Hoofdbestuur bepaalt op welk uur deze Grootloge zal aanvangen en deelt dat mede in de beschrijvingsbrief voor de gewone vergadering van het Grootoosten.
3. Wordt na de Grootloge een broedermaal gehouden, dan is de regeling hiervan opgedragen aan het Hoofdbestuur, dat in de beschrijvingsbrief tijd en plaats van het broedermaal en de voorwaarden om daaraan deel te nemen meedeelt

[3] Bij besluit van het Grootoosten van 16 juni 2012 is het woordelijk verslag gewijzigd in een verslag en wordt de registratie digitaal opgeslagen.

Afdeling 2 Verkiezing van personen[4]

Artikel 25

Jaarlijks maakt het Hoofdbestuur vóór 1 november binnen de Orde bekend in welke vacatures in het Hoofdbestuur, in andere organen van de Orde en in andere instellingen waarvan het Grootoosten de bestuurders benoemt, het Grootoosten in het daaropvolgend jaar dient te voorzien. Bij de bekendmaking wordt voor elke functie een profielschets gevoegd waarin is aangegeven welke eisen aan de betreffende functionaris worden gesteld.

Artikel 25a

1. Het Hoofdbestuur kan vóór 1 februari kandidaten voordragen voor benoeming of herbenoeming in vacatures in zijn midden, in andere organen van de Orde en in andere instellingen als bedoeld in artikel 25, voor zover de Statuten van de Orde en de Ordewetten, onderscheidenlijk de statuten en reglementen van die instellingen dat toelaten.
2. Loges kunnen vóór 1 februari bij het Hoofdbestuur kandidaten voordragen voor benoeming of herbenoeming in vacatures in het Hoofdbestuur, voor zover het betreft de in functie te verkiezen leden van het Hoofdbestuur en de Gedelegeerde van het Hoofdbestuur in de regio waartoe de loge behoort, voor zover de Statuten van de Orde en de Ordewetten dat toelaten.
3. Organen van de Orde en instellingen als bedoeld in artikel 25 kunnen vóór 1 februari bij het Hoofdbestuur kandidaten voor benoeming of herbenoeming in vacatures in het betreffende orgaan of de betreffende instelling voordragen, voor zover de Ordewetten, onderscheidenlijk de Statuten en reglementen van de instellingen dat toelaten.
4. Elke voordracht dient een motivering van de kandidaat te bevatten, alsmede een curriculum vitae van de kandidaat en een verklaring van de kandidaat dat deze bij benoeming bereid is de functie te aanvaarden. Het curriculum vitae dient inzicht te geven in opleiding, achtergrond en ervaring van de kandidaat, zowel profaan als maçonniek en met inbegrip van een opgave van het lidmaatschap van en de functies in andere maçonnieke obediënties.
5. Ingeval een zittend Gedelegeerde van het Hoofdbestuur in een regio wordt voorgedragen voor de benoeming tot een in functie te kiezen lid van het Hoofdbestuur, ontstaat van rechtswege een vacature voor zijn functie als Gedelegeerde van het Hoofdbestuur in die regio. In dat geval wordt de termijn, bedoeld in lid 1 en lid 2, verlengd tot 1 maart.
6. Het Hoofdbestuur maakt alle voordrachten zo snel mogelijk na 1 februari bekend aan de leden van de orde.

Artikel 25b

1. Het regioconvent beraadslaagt uiterlijk 1 maart over de voorgedragen kandidaten voor de in functie te benoemen leden van het Hoofdbestuur, alsmede over de kandidaten voor de functie van Gedelegeerde van het Hoofdbestuur in de betreffende regio. De kandidaten kunnen worden uitgenodigd zich te presenteren. Ingeval voor een functie meer dan één kandidaat is voorgedragen, worden de kandidaten daartoe in elk geval uitgenodigd.

[4] Bij besluit van het Grootoosten van 18 juni 2022 is de verkiezingsprocedure opgenomen in een nieuwe afdeling 2; is het elektronisch stemmen mogelijk gemaakt en is het Verkiezingsreglement vervallen.

2. Ingeval voor een functie meer dan één kandidaat is voorgedragen, kunnen het Hoofdbestuur en het regioconvent vóór 1 april elk een gemotiveerde aanbeveling aan het Grootoosten doen. Gelijke bevoegdheid komt toe aan de organen van de Orde en de instellingen als bedoeld in artikel 25, indien zij zelf voordrachten kunnen doen.
3. Voor zover geen aanbevelingen worden gedaan, wordt de volgorde van de kandidaten in de bescheiden voor het Grootoosten bepaald door loting.

Artikel 25c

1. De verkiezing van personen geschiedt door stemming met gesloten briefjes of, indien in de mogelijkheid daartoe door het Hoofdbestuur is voorzien, door middel van een elektronisch communicatiemiddel. Ingeval voor een of meer functies slechts één kandidaat is voorgedragen, kan de Grootmeester voorstellen om die kandidaat of kandidaten bij acclamatie verkozen te verklaren. Indien een afgevaardigde daar met betrekking tot een functie niet mee instemt, vindt stemming plaats.
2. De stemming is nietig, wanneer minder dan de helft van de vertegenwoordigde loges aan de stemming heeft deelgenomen.
3. Indien gestemd wordt met gesloten briefjes, geldt een verkregen meerderheid niet, indien het aantal van de ingeleverde stembriefjes groter is dan het aantal op het Grootoosten vertegenwoordigde loges en dit invloed kan hebben op de uitslag.
4. Indien gestemd wordt met gesloten briefjes, worden niet of niet behoorlijk ingevulde briefjes voor de bepaling van het aantal uitgebrachte stemmen en de meerderheid niet meegerekend onder het getal van de geldig uitgebrachte stemmen.

Hoofdstuk II Het Bestuur

Afdeling 1 Het Hoofdbestuur

Artikel 26

1. Het Hoofdbestuur is belast met het voorbereiden en uitvoeren van alles, wat in de vergadering van het Grootoosten wordt behandeld en beslist; het handhaaft de nakoming van de statuten en Ordewetten, zowel als van de voorschriften en besluiten, die het krachtens deze heeft uitgevaardigd of genomen.
2. Het is bevoegd de uitvoering van besluiten van het Grootoosten (geen Ordewetten zijnde) op te schorten, indien het deze in volstrekte strijd acht met de statuten, of van oordeel is, dat het wezenlijk belang van de Orde zich tegen de uitvoering verzet. Het doet hiervan mededeling aan de loges.
3. Het beheert de bezittingen en geldmiddelen, voor zover dit beheer niet aan anderen is opgedragen, en heeft het dagelijks beleid en beheer van alle zaken, de algemene belangen van de Orde betreffende.
4. Het is voor zijn handelingen verantwoording verschuldigd aan het Grootoosten.

Artikel 27

1. Het Hoofdbestuur is bevoegd, binnen de grenzen door de statuten gesteld, voorschriften uit te vaardigen omtrent alle onderwerpen of punten, waaromtrent niet bij Ordewet is voorzien, of waarvan de regeling niet aan een Ordewet is voorbehouden. Deze voorschriften hebben kracht van wet, zolang zij niet bij besluit van het Grootoosten zijn ingetrokken of het daarin behandelde onderwerp of punt niet nader bij Ordewet is geregeld.
2. Omtrent onderwerpen, waarvan de regeling aan een Ordewet is voorbehouden, kan het Hoofdbestuur, zolang zodanige regeling niet heeft plaats gehad, maar waarvoor naar het oordeel van het Hoofdbestuur voorlopige voorziening nodig is, voorschriften vaststellen, die in de eerstvolgende vergadering van het Grootoosten aan de goedkeuring van deze worden onderworpen en inmiddels kracht van wet hebben.
3. Alle in dit artikel bedoelde voorschriften worden ter kennis gebracht van alle loges.

Artikel 28

Het Hoofdbestuur stelt zelf zijn wijze van vergaderen en besluitvorming vast.

Artikel 29

1. Het Hoofdbestuur, vertegenwoordigd door de Grootmeester en de Grootsecretaris en eventueel andere door de Grootmeester aangewezen leden van het Hoofdbestuur, pleegt jaarlijks overleg met de in Nederland arbeidende Orden als bedoeld in artikel 2 lid 9 van de Ordegrondwet, zulks ter bevordering van het onderling begrip en zonder dat bindende besluiten worden genomen. [5]
2. De bijeenkomst wordt voorgezeten door de Grootmeester.

[5] Bij besluit van het Grootoosten van 16 juni 2012 is de voorkeur voor de maand januari geschrapt en dat in plaats van het Hoofdbestuur een delegatie van het Hoofdbestuur bedoeld overleg voert.

Artikel 30

1. Het Hoofdbestuur kan voor een bepaald gebied buiten Nederland en buiten het ressort van een Provinciale Grootloge een Gedelegeerde, meester-vrijmetselaar, en eventueel een plaatsvervangend Gedelegeerde benoemen, door wie het Hoofdbestuur zich in dat gebied kan laten vertegenwoordigen. De loges in dat gebied worden over de in deze functies te benoemen personen gehoord.
2. Het Hoofdbestuur stelt een instructie vast waarin wordt vastgelegd welke van de bevoegdheden van de Grootmeester en van het Hoofdbestuur in naam daarvan door de betreffende Gedelegeerde of diens plaatsvervanger in zijn gebied worden uitgeoefend.

Afdeling 2 De Provinciale Grootloges

Artikel 31[6]

1. Buiten Nederland gevestigde, onder de Orde ressorterende loges kunnen zich met goedkeuring van het Grootoosten verenigen tot een Provinciale Grootloge ter behartiging van hun gewestelijke belangen en ter bevordering van hun onderlinge samenwerking in de geest van de Orde.
2. De aanvraag tot het oprichten van een Provinciale Grootloge geschiedt door ten minste drie loges en wordt door tussenkomst van de Gedelegeerde, indien deze is aangewezen, gericht tot het Hoofdbestuur, dat de aanvraag, vergezeld van zijn preadvies en eventueel het preadvies van de Gedelegeerde, aan de beslissing van het Grootoosten onderwerpt.
3. Het Grootoosten richt een Provinciale Grootloge bij Ordewet op. In die Ordewet worden de grenzen van het ressort van de Provinciale Grootloge aangegeven en wordt bepaald welke taken en bevoegdheden van het Hoofdbestuur en van de Grootmeester binnen het ressort worden uitgeoefend door het Provinciaal bestuur, onderscheidenlijk de Provinciaal Grootmeester.
4. Indien binnen het ressort van de Provinciale Grootloge een vereniging als nieuwe loge wordt erkend, maakt deze loge van rechtswege deel uit van die Provinciale Grootloge.
5. Het Grootoosten kan besluiten een tot de Provinciale Grootloge toegetreden loge buiten het verband van de Provinciale Grootloge te plaatsen. Een gemotiveerde aanvraag daartoe kan worden ingediend bij het Hoofdbestuur door de loge zelf dan wel door de Provinciale Grootloge. Een loge die niet langer behoort tot het verband van de Provinciale Grootloge, wordt op gelijke voet behandeld als de loges in Nederland.

Artikel 32

1. Het Grootoosten heft op voorstel van het Hoofdbestuur een Provinciale Grootloge op, indien het aantal loges binnen de Provinciale Grootloge daalt tot minder dan drie.
2. Het Grootoosten kan een Provinciale Grootloge bovendien opheffen op voorstel van de Provinciale Grootloge zelf of van de meerderheid van de tot de Provinciale Grootloge behorende loges. Het voorstel daartoe wordt ingediend bij het Hoofdbestuur, dat het, vergezeld van zijn preadvies, voorlegt aan het Grootoosten.
3. Het Hoofdbestuur kan het Grootoosten voorstellen een Provinciale Grootloge op te heffen, indien de belangen van de Orde door het optreden van het Provinciaal Bestuur, van de Provinciaal Grootmeester dan wel van een of meer van de tot de Provinciale Grootloge behorende loges worden geschaad.
4. Indien de situatie, bedoeld in het derde lid, zich voordoet, kan het Hoofdbestuur de uitoefening van de aan het Provinciaal Bestuur en de Provinciale Grootmeester toegekende taken en bevoegdheden schorsen.

[6] Bij besluit van het Grootoosten 2015 zijn de artikelen 31 t/m 35 geheel herzien om de relatie met de Provinciale Grootloges opnieuw vast te stellen. In verband met het opstellen van delegatiewetten treedt de wijziging eerst na een jaar in werking.

Artikel 33

1. Aan het hoofd van een Provinciale Grootloge staat een Provinciaal Grootmeester. Deze wordt op voordracht van de Provinciale Grootloge benoemd door het Hoofdbestuur van de Orde. Een voordracht bevat het curriculum vitae van de voorgedragen kandidaat alsmede een motivering waarom deze kandidaat geschikt wordt geacht om de Orde en de Grootmeester te vertegenwoordigen binnen het gebied van de Provinciale Grootloge en om gestalte te geven aan de doelstelling van de Provinciale Grootloge.
2. Het Hoofdbestuur weigert de kandidaat tot Provinciaal Grootmeester te benoemen, indien de voordracht niet voldoet aan de daarvoor binnen de Provinciale Grootloge geldende regels, alsmede indien het de kandidaat ongeschikt acht voor zijn taak.
3. Het Provinciaal Bestuur bestaat uit de Provinciaal Grootmeester en voorts uit de Provinciale Grootofficieren die door de afgevaardigden van de tot de Provinciale Grootloge behorende loges worden gekozen. De wijze van verkiezen en de termijnen zijn gelijk aan die van de Grootofficieren van de Orde.
4. De Provinciaal Grootmeester, het Provinciaal Bestuur en de Provinciale Grootloge zijn niet bevoegd de Orde naar buiten te vertegenwoordigen dan nadat daartoe een bijzondere volmacht is verkregen van het Hoofdbestuur of van de Grootmeester en de Grootsecretaris.

Artikel 34

1. De besluitvorming in de Provinciale Grootloge geschiedt conform het bepaalde in artikel 9 van de Statuten van de Orde inzake de vergaderingen van het Grootoosten.
2. De Provinciale Grootloge stelt een reglement vast ter uitvoering van de taken en bevoegdheden die door het Grootoosten zijn gedelegeerd.
3. Dit reglement, de wijzigingen daarin gemaakt en alle andere verordeningen van de Provinciale Grootloge en haar organen worden toegezonden aan het Hoofdbestuur. Zij treden pas een maand na toezending aan het Hoofdbestuur in werking.
4. Het Hoofdbestuur is bevoegd dit reglement, de wijzigingen daarin gemaakt en alle andere verordeningen en besluiten van de Provinciale Grootloge en haar organen, op grond van strijd met bepalingen van de Ordewetgeving of met het algemeen Ordebelang, ter vernietiging aan het Grootoosten voor te dragen. Maakt het Hoofdbestuur van deze bevoegdheid gebruik, dan kan het tevens de uitvoering van de aldus voorgedragen reglementen, reglementswijzigingen, verordeningen en besluiten schorsen, totdat op de voordracht is beslist.
5. Aan de Provinciaal Grootmeester van het ressort waarvoor bovenbedoelde voorschriften zijn gemaakt, komt gelijke bevoegdheid tot schorsing toe; maakt hij van deze bevoegdheid gebruik, dan onderwerpt hij zijn beslissing zo spoedig mogelijk aan de goedkeuring van het Hoofdbestuur.

Artikel 35

1. De buiten Nederland gevestigde loges zijn bevoegd één van hun leden of buitengewone leden als vaste vertegenwoordiger in Nederland te benoemen, en aan hem een ander lid als plaatsvervanger toe te voegen; zij doen van deze benoeming mededeling aan het Hoofdbestuur.
2. In dit geval worden de beschrijvingsbrieven en andere geschriften van het Hoofdbestuur ook aan deze vertegenwoordigers toegezonden.
3. In de vergaderingen van het Grootoosten treedt de vaste vertegenwoordiger, dan wel zijn plaatsvervanger op als afgevaardigde. Deze kan niet tevens optreden als vertegenwoordiger van een andere loge.

Hoofdstuk III Diverse bestuurlijke aangelegenheden

Afdeling 1 Algemeen

Artikel 36

Alle bekendmakingen vanwege het Hoofdbestuur op grond van de statuten en verdere reglementen van de Orde geschieden door verzending aan de secretarissen van de loges met opdracht om deze op de in hun loge gebruikelijke wijze aan de leden ter kennis te brengen dan wel door rechtstreekse elektronische berichtgeving aan de leden waarbij de secretarissen zorg dragen dat alle leden op de hoogte zullen worden gebracht.[7]

Artikel 37

1. Het Hoofdbestuur is bevoegd instructies vast te stellen over:
   a. de wijze waarop regelmatige gegevensuitwisseling met en verslaglegging door de loges plaatsvindt;
   b. de wijze waarop wordt gecommuniceerd met (leden van) buitenlandse loges.
2. De loges en de leden van de Orde corresponderen niet dan door tussenkomst van het Hoofdbestuur met buitenlandse Grootloges.
3. Alle correspondentie van loges of vrijmetselaarskringen buiten Nederland met de Grootmeester of het Hoofdbestuur geschiedt door tussenkomst van het Provinciaal Bestuur of de Gedelegeerde, die de doorzending zo nodig van zijn commentaar vergezeld doet gaan.

Afdeling 2 Functionarissen

Artikel 38

Het Hoofdbestuur benoemt, schorst en ontslaat functionarissen[8] voor de leiding van en het beheer over:
a. het bureau van de Orde;
b. de verzamelingen van de Orde;
en stelt voor deze de werkzaamheden, de bezoldiging en de titulatuur vast.
Voorts benoemt het Hoofdbestuur hulpkrachten, voor zover het dit noodzakelijk acht.

[7] In verband met de moderne digitale communicatiemiddelen is bij besluit van het Grootoosten van 16 juni 2012 dit artikel aangepast aan deze mogelijkheden.
[8] Bij besluit van het Grootoosten van18 juni 2005 is geschrapt dat deze functionarissen meester-vrijmetselaar zouden moeten zijn. Per 1 oktober 2004 was de functie van Algemeen Secretaris van de Orde vervallen en daarmee is de noodzaak om meester-vrijmetselaar te moeten zijn niet meer van toepassing.

Afdeling 3 Financiële aangelegenheden

Artikel 39

1. De Orde kent een Financiële Commissie. Deze commissie heeft tot taak het Hoofdbestuur gevraagd en ongevraagd van advies te dienen omtrent onderwerpen van financiële aard.
2. De commissie bestaat uit drie, door het Grootoosten op een door het Hoofdbestuur opgemaakte aanbeveling benoemde leden van de Orde, meester-vrijmetselaar en geen lid van het Hoofdbestuur zijnde.
3. Van de leden van de Financiële Commissie treedt ieder jaar één lid af volgens een door die commissie opgemaakt rooster. De aftredende is niet terstond herkiesbaar. Hij, die tussentijds tot lid dier commissie wordt verkozen, treedt af op het tijdstip waarop degene die hij vervangt zou zijn afgetreden.
4. De commissie wijst een van haar leden tot voorzitter en een van haar leden tot secretaris aan.

Artikel 40

1. Met betrekking tot het beheer van de geldmiddelen loopt elk boekjaar gelijk met het kalenderjaar.
2. De in artikel 8 lid 4 van de statuten bedoelde begroting van de ontvangsten en uitgaven voor het komende jaar wordt, met een memorie van toelichting, opgenomen in de beschrijvingsbrief voor het jaarlijkse gewone Grootoosten.
3. De begroting wordt ingericht op zodanige wijze als het Hoofdbestuur, in overleg met de Financiële Commissie, voor een goed overzicht het meest wenselijk voorkomt, met dien verstande, dat in afzonderlijke afdelingen (al of niet gesplitst in onderafdelingen) zullen worden behandeld:
   a. de dienst van de Orde;
   b. de Verzamelingen van de Orde;
   c. het orgaan van de Orde.[9]
4. Het Hoofdbestuur is slechts gemachtigd om de in de goedgekeurde begroting aangewezen uitgaven te doen, alsmede die welke zonder schade of nadeel voor de Orde niet op de goedkeuring van het Grootoosten kunnen wachten, alles onverminderd zijn plicht om die uitgaven te doen, die niet achterwege kunnen blijven zonder in strijd te komen met de Wet of de statuten en reglementen van de Orde.

[9] Bij besluit van het Grootoosten van 16 juni 2012 in algemene zin geformuleerd als “orgaan van de Orde” in plaats van de naam en eventuele rechtsopvolgers daarvan.

Artikel 41

1. Het Hoofdbestuur stelt de in artikel 8 lid 4 van de statuten bedoelde rekening en verantwoording op, zoveel mogelijk ingericht op dezelfde wijze als de begroting van dat jaar, vóór 1 april van het daaraanvolgende jaar. Het legt de rekening, vergezeld van een staat van de bezittingen en schulden van de Orde per einde van dat boekjaar en voorzien van een toelichting, terstond na het gereedkomen voor aan de Financiële Commissie.
2. De Financiële Commissie toetst of de rekening en verantwoording een juist beeld geeft van de inkomsten, uitgaven en financiële toestand van de Orde in het betreffende boekjaar en of het Hoofdbestuur in de begroting of anderszins was gemachtigd tot de gedane uitgaven. Zij legt haar bevindingen neer in een verslag, waarin zij adviseert of aan het Hoofdbestuur kwijting en decharge voor het gevoerde beheer kan worden verleend en waarin zij alle verdere opmerkingen kan maken die zij dienstig acht.
3. De rekening en verantwoording, ondertekend door alle bestuursleden en, indien de handtekening van een of meer hunner ontbreekt met vermelding van de reden hiervan, wordt, met het advies ter zake van de Financiële Commissie, tijdig voor het Grootoosten bekend gemaakt.
4. De goedgekeurde rekening en verantwoording strekt het Hoofdbestuur tot kwijting en decharge ter zake van het beheer van de geldmiddelen in het betreffende boekjaar.

Artikel 42

1. Leden van het Hoofdbestuur, afgevaardigden, commissieleden en personeel in dienst van de Orde genieten voor het bijwonen van vergaderingen en voor andere verrichtingen ten dienste van de Orde vergoeding van reis- en verblijfkosten ten laste van de kas van de Orde. De Grootthesaurier stelt periodiek de vergoedingsnormen vast en geeft daarvan kennis aan de Loges en de betrokken commissies.[10]
2. De declaraties moeten worden ingeleverd:
   a. door de leden van het Hoofdbestuur en door het personeel in dienst van de Orde: bij de Grootthesaurier;
   b. door commissieleden: bij de secretaris van hun commissie.
   c. door leden van de Raad van Discipline: bij de griffier van de Raad.
3. In de gevallen waarin de declaraties bij een andere functionaris dan de Grootthesaurier moeten worden ingediend, worden zij door deze ter goedkeuring mede ondertekend en door hem aan de Grootthesaurier doorgezonden. Laatstgenoemde beslist over de rechtmatigheid van de ingediende declaraties; in geval van twijfel beslist het Hoofdbestuur.

[10] Bij besluit van het Grootoosten op 19 juni 2004 is de reiskosten vergoeding door de Orde voor afgevaardigden ten behoeve van bezoeken aan het Grootoosten, regioconventen en meester-conventen geschrapt. De entreegelden voor nieuwe leden is voor wat betreft de afdracht aan de Orde (loges mogen dat eventueel nog wel vragen) gesteld op € 0,- zodat wijziging statuten niet nodig was.

Artikel 43

1. In januari van ieder jaar stelt het Hoofdbestuur het door iedere loge aan de Orde verschuldigde bedrag vast op basis van het ledenbestand van de loge per 1 januari. Het Hoofdbestuur geeft daarvan bericht aan de loges.
2. De loges worden in de gelegenheid gesteld aan het Hoofdbestuur eventuele mutaties te melden. Dit laat onverlet de verplichting tot onverwijlde overmaking van het op de opgave vermelde bedrag.
3. Indien op grond van de berichten van de loge een verrekening dient plaats te vinden, geschiedt zulks zo spoedig mogelijk.
4. Het Hoofdbestuur kan onder goedkeuring van het Grootoosten met een Provinciale Grootloge telkens voor niet langer dan drie jaren overeenkomen, dat de afdracht van de door de bij die Provinciale Grootloge aangesloten loges verschuldigde bijdrage wordt vervangen door een vaste jaarlijkse bijdrage van de Provinciale Grootloge, niet hoger dan het bedrag, dat bij het aangaan van de overeenkomst anders door die loges tezamen verschuldigd zou zijn.

Artikel 44

1. Er is een “Noodfonds”, hierna in dit artikel aan te duiden als het fonds.
2. Het fonds heeft ten doel nood, ten gevolge van rampen in binnen- of buitenland ontstaan, te helpen lenigen door namens de Orde van Vrijmetselaren onder het Grootoosten der Nederlanden gelden beschikbaar te stellen voor de hulpverlening aan de slachtoffers.
3. Het fonds staat ter beschikking van de Grootmeester, die in de omstandigheden, in het vorige lid bedoeld, aan de gelden een bestemming kan geven in overleg met het Hoofdbestuur van de Orde.
4. Het fonds wordt door het Hoofdbestuur afzonderlijk beheerd.
5. Het kapitaal van het fonds wordt gevormd door:
   a. verplichte periodieke bijdragen van de loges;
   b. giften en erfstellingen;
   c. opbrengst van beleggingen.
6. De in het vorige lid onder a. bedoelde verplichte bijdrage wordt door het Grootoosten jaarlijks vastgesteld voor ieder op 1 januari van dat jaar bij de loge ingeschreven lid.

Afdeling 3 Juridische aangelegenheden

Artikel 45[11]

1. De Orde kent een Wetscommissie. Deze commissie heeft tot taak de Orde en het Hoofdbestuur gevraagd en ongevraagd van advies te dienen over alle maatregelen van wetgevende aard.
   De adviezen, voor zover deze betrekking hebben op een voorstel tot wijziging van de statuten of Ordewetten, dan wel op onderwerpen waarvan de regeling naar het oordeel van de commissie of van het Hoofdbestuur bij Ordewet behoort te geschieden, worden aan het Grootoosten gericht en door tussenkomst van het Hoofdbestuur aan het Grootoosten gezonden.

2. Het Hoofdbestuur kan de Wetscommissie ook advies vragen over andere aangelegenheden van juridische aard.

3. De commissie bestaat uit vijf door het Grootoosten op een door het Hoofdbestuur opgemaakte aanbeveling benoemde leden van de Orde, meester-vrijmetselaar en geen lid van het Hoofdbestuur zijnde.

4. De leden van de Wetscommissie dienen aantoonbaar over juridische kennis te beschikken en worden gekozen voor een termijn van drie jaar; zij zijn terstond voor ten hoogste tweemaal herbenoembaar. Hij, die tussentijds tot lid van de commissie wordt verkozen, treedt af op het tijdstip waarop degene in wiens vacature hij is benoemd, zou zijn afgetreden.

5. De commissie kiest uit haar midden een voorzitter en een secretaris.

[11] Bij besluit van het Grootoosten 2015 is artikel 45 gewijzigd om de Wetscommissie te verzelfstandigen. Daarmee is de Grootredenaar niet langer meer de voorzitter van de Wetscommissie en heeft de Wetscommissie eenzelfde positie als de Raad van Discipline en de Financiële Commissie.

Hoofdstuk IV Loges en Kringen

Afdeling 1 loges

Artikel 46

1. De aanvraag tot erkenning van een vereniging als loge moet worden ingediend bij het Hoofdbestuur. De vereniging dient ten minste zeven leden te tellen, die meester-vrijmetselaar en lid van de orde zijn. De aanvraag moet de reden behelzen waarom zij wordt gedaan en voorstellen bevatten omtrent zetel, naam en onderscheidingskleur van de te erkennen loge. [12] Tevens moet zijn bijgesloten een concept van de statuten van de vereniging.[13]
2. Wanneer het betreft een aanvraag van een vereniging, gevestigd in het gebied van een Provinciale Grootloge of waarvoor een Gedelegeerde is aangesteld, wordt de aanvraag bij deze ingediend en vergezeld van haar of zijn preadvies aan het Hoofdbestuur toegezonden.
3. Door het feit van het doen van de aanvraag verklaart de betrokken vereniging dat zij bij de erkenning als loge gebonden is aan de statuten, Ordewetten en verdere reglementen en besluiten van de Orde.
4. De aanvraag wordt zo spoedig mogelijk door het Hoofdbestuur met zijn preadvies aan het Grootoosten ter beslissing voorgelegd.
5. De vereniging dient binnen drie maanden na erkenning als loge de statuten notarieel te hebben vastgelegd en het bestuur te hebben ingeschreven in het Verenigingsregister bij de Kamer van Koophandel.

Artikel 47

1. Het besluit tot erkenning van een vereniging als loge heeft tevens tot gevolg dat zij met ingang van haar installatie, doch niet eerder, bevoegd zal zijn rituele arbeid te verrichten.
2. Het Grootoosten kan in een latere vergadering besluiten tot intrekking van dit besluit of tot verandering van naam, zetel of onderscheidingskleur van de loge op een hiertoe strekkend, in de beschrijvingsbrief opgenomen gemotiveerd voorstel van het Hoofdbestuur, van de betrokken loge of van vijf andere loges.

[12] Tijdens het Grootoosten van 21 juni 2014 is de aanvraag tot erkenning van een loge afgewezen omdat de loge was ontstaan uit “gramschap” en daarom geen toekomst had. Het Grootoosten steunde de opvatting dat eerst de harmonie diende te worden hersteld vooraleer een nieuwe loge kon worden erkend.
[13] Bij besluit van het Grootoosten van 19 juni 2021 is bepaald dat de statuten slechts in concept behoeven te worden ingediend en is een lid 5 toegevoegd dat binnen drie maanden na de erkenning als loge de statuten moeten zijn gepasseerd bij de notaris.

Artikel 48

1. Zij die de aanvraag tot erkenning hebben gedaan worden met ingang van de datum van erkenning door het Grootoosten ingeschreven als haar gewone leden.
2. Indien een der aanvragers op de eerste dag van de maand waarin erkenning door het Grootoosten plaats zal vinden, niet aan zijn verplichtingen jegens zijn bestaande loge heeft voldaan, vervalt zijn ondersteuning van het verzoek en wordt hij derhalve niet overgeschreven en komt zijn naam niet langer voor op de lijst der verzoekers.
3. Indien door het schrappen van een naam overeenkomstig lid 2 het aantal aanvragers minder bedraagt dan zeven meester-vrijmetselaren komt het verzoek te vervallen. Indien door overschrijvingen of anderszins het aantal meester-vrijmetselaren op de eerste dag van de maand van installatie minder bedraagt dan zeven wordt de installatie aangehouden tot een latere datum.
4. Een overeenkomstig artikel 46 erkende loge wordt door of vanwege het Hoofdbestuur geopend geïnstalleerd; haar naam, zetel, stichtingsjaar c.q. jaar van erkenning en rangnummer worden ingeschreven op de aan de Ordegrondwet gehechte lijst.[14]

Artikel 49

1. Het besluit tot intrekking van de erkenning van een vereniging als loge kan door het Grootoosten worden genomen op een hiertoe strekkend, in de beschrijvingsbrief opgenomen, gemotiveerd voorstel van het Hoofdbestuur, van de betrokken loge of van vijf andere loges.
2. Behoort de loge tot het gebied van een Provinciale Grootloge of tot het gebied waarvoor een Gedelegeerde is aangesteld, dan wordt het Provinciaal bestuur onderscheidenlijk de Gedelegeerde vooraf gehoord.
3. In zodanig besluit wordt zo mogelijk mede opgenomen de regeling van de baten en lasten, zoals deze door die loge, na overleg met het Hoofdbestuur, is vastgesteld.
4. Zodra zodanig besluit is genomen, is de betrokken vereniging verplicht het archief en alle specifiek maçonnieke bezittingen van de opgeheven loge in eigendom over te dragen aan de Orde en aan het Hoofdbestuur af te geven.
5. Indien de opgeheven loge behoort tot het gebied, waar een Provinciale Grootloge is gevestigd, dan heeft de afgifte plaats aan het bestuur daarvan.
6. Indien de opgeheven loge behoort tot een gebied, waarvoor een gedelegeerde is aangesteld, dan heeft de afgifte aan hem plaats en draagt de gedelegeerde een en ander over aan het Hoofdbestuur.

Artikel 50

1. Het Hoofdbestuur stelt modelstatuten voor de loges vast.
2. Elke loge stelt jaarlijks het Hoofdbestuur in staat, kennis te nemen van hetgeen door haar in het afgelopen werkjaar is verricht. De wijze, waarop dit zal geschieden, wordt vastgesteld door het Hoofdbestuur.

[14] Bij besluit van het Grootoosten van 16 juni 2012 is de procedure rond de oprichting van een nieuwe loge verduidelijkt en aangescherpt.

Afdeling 2 kringen

Artikel 51

1. Verenigingen van leden van de Orde, gevestigd buiten de zetel van een loge, van wier leden ten minste één de meestergraad moet bezitten, kunnen onder de naam van vrijmetselaarskring door het Hoofdbestuur worden erkend als lichamen behorende tot het Ordeverband.
2. Deze erkenning geschiedt in een gebied, waar een Provinciale Grootloge is gevestigd, door het bestuur van die Provinciale Grootloge.
3. Door de Orde worden geen vrijmetselaarskringen erkend in landen, waar een regelmatige nationale Grootloge is gevestigd, zonder toestemming van deze Grootloge.
4. Wanneer een vrijmetselaarskring heeft opgehouden te bestaan, worden haar archief en alle specifiek maçonnieke bezittingen in eigendom overgedragen aan de Orde en aan het Hoofdbestuur afgegeven.
5. Wanneer een vrijmetselaarskring, behorend tot een gebied waar een Provinciale Grootloge is gevestigd, heeft opgehouden te bestaan, dan heeft de afgifte plaats aan het bestuur daarvan.

Hoofdstuk V De regio- en meester-conventen

Afdeling 1 Regioconventen

Artikel 52

Het Hoofdbestuur deelt Nederland in regio's in en stelt vast welke loges daartoe behoren.

Artikel 53

De voorzittend meesters van de loges in een regio komen geregeld bijeen voor onderling overleg ter bevordering van goed contact en ter bespreking van Orde-, regio- en logeaangelegenheden. Deze bijeenkomsten worden regioconvent genaamd.[15]

Artikel 54

De werkzaamheden van het regioconvent staan onder leiding van het Hoofdbestuurslid aan wie de regio is toegewezen, of een door hem aan te wijzen vervanger. Het regioconvent regelt wanneer en waar de bijeenkomsten zullen plaatsvinden en stelt de orde van de vergadering vast.
Van iedere bijeenkomst wordt binnen een maand een verslag opgesteld, dat tevens aan het Hoofdbestuur wordt toegezonden.

Artikel 55

Indien een voorzittend meester verhinderd is wordt zijn plaats ingenomen door een door hem aan te wijzen plaatsvervanger.

Artikel 56

De aan het overleg deelnemende loges bepalen in onderling beraad, wie zich met de administratieve werkzaamheden zal belasten. De administratieve werkzaamheden kunnen worden opgedragen aan een regiosecretaris, die geen voorzittend meester is, waarbij afspraken met betrekking tot zittingsduur en herbenoeming dienen te worden gemaakt.[16]

[15] De artikelen 53 en 54 zijn bij besluit van het Grootoosten van 16 juni 2012 opnieuw geformuleerd en verduidelijkt.
[16] Bij datzelfde besluit is het ook formeel mogelijk gemaakt dat een regiosecretaris wordt benoemd die geen voorzitter is van een der loges uit de regio.

Afdeling 2 Het Meester-convent

Artikel 57

1. Het Hoofdbestuur kan vergaderingen bijeen roepen van alle voorzittend-meesters van de in Nederland gevestigde loges en vrijmetselaarskringen en van in Nederland gevestigde vertegenwoordigers van de loges buiten Nederland als bedoeld in artikel 35. Deze voorzittend-meesters en de hier bedoelde vertegenwoordigers kunnen zich laten vervangen.
2. Heeft een buiten Nederland gevestigde loge meer dan één vertegenwoordiger, dan wordt alleen de oudst benoemde opgeroepen, die zich kan doen vervangen door een andere.
3. Deze bijeenkomsten worden meester-conventen genoemd.

Artikel 58

Een meester-convent wordt ook gehouden binnen een termijn van zes weken na een daartoe aan het Hoofdbestuur gericht schriftelijk en gemotiveerd verzoek van een regioconvent, dan wel van tenminste tien voorzittend-meesters en/of vertegenwoordigers als bedoeld in artikel 57.

Artikel 59

Een meester-convent heeft tot doel:
a. het bespreken van belangrijke Orde en logeaangelegenheden;
b. het uitbrengen van adviezen aan het Hoofdbestuur.’

Artikel 60

1. De bijeenroeping tot een meester-convent als bedoeld in artikel 57 wordt tijdig bekend gemaakt met vermelding van de onderwerpen, waarover beraadslaagd zal worden.
2. De voorgenomen bijeenroeping tot een meester-convent ingevolge artikel 58 geschiedt rechtstreeks aan de loges en vertegenwoordigers als bedoeld in artikel 57 lid 1, eveneens onder vermelding van de onderwerpen waarover beraadslaging voorgesteld wordt.
3. De Grootmeester, of bij zijn afwezigheid diens plaatsvervanger, is voorzitter van het meester-convent. Zijn beiden afwezig, dan wordt het meester-convent voorgezeten door een ander Hoofdbestuurslid.
4. Is bij een ingevolge lid 2 van dit artikel bijeengeroepen vergadering van het meester-convent niemand van het Hoofdbestuur aanwezig, dan wordt dit meester-convent voorgezeten door de voorzittend-meester van de oudste loge van de loges die dit meester-convent hebben bijeengeroepen.
5. Het bepaalde in artikel 59 sub b. blijft onverminderd van kracht.

Hoofdstuk VI
Slotbepaling

Artikel 61

Deze wet wordt in de reglementen van de Orde aangeduid als ‘Ordewet Bestuur’.